

Zpráva o činnosti
Městské knihovny v Č. Krumlově
2008

1. Hlavní úkoly na rok 2009

- Pokračování projektu REKS (regionální knihovnický systém) v rámci programu Min. kultury ČR – VISK 3 (veřejné informační služby knihoven) – připojení dalších 9 obecních knihoven do automatizovaného systému regionu
- Zpracování projektu v programu VISK 3 pro rok 2009 – závěrečná etapa REKS - cíl: připojit zbývající vybrané knihovny regionu (dalších 7 knihoven)
- Zpracování 2 projektů do programu MK ČR – Knihovna 21. století – 2009 (Literární a výtvarná soutěž pro děti v roce 2009, Žádost o příspěvek na nákup fondu tzv. zvukových knih na CD nosičích)
- Zpracování projektu „130. výročí počátků české veřejné knihovny v Č. Krumlově“ do Jihočeského krajského příspěvkového programu podpory v oblasti kultury pro rok 2009 – 1. kolo (vydání publikace o českokrumlovských osobnostech, propagační PEXESO)
- Účast na celorepublikových akcích knihoven – BMI 2009 (Březen – měsíc Internetu), Týden knihoven 2009
- Příprava knihovnické konference k výročí knihovny (stanoven termín 14. říjen 2009), výstava o historii a současnosti knihovny v Městské galerii
- Účast na programech města k 700. výročí
- Účast na vzdělávacích a jiných důležitých knihovnických akcích

1.1 Číselné ukazatele	2007	2008
Registrovaní čtenáři celkem	2.841	2.643
- z toho do 15 let	664	627
Návštěvníci knihovny	36.713	36.341
Výpůjčky celkem	131.714	127.473
- z toho nauč. lit. pro dospělé	45.186	40.233
krásná lit. pro dospělé	67.381	67.776
nauč. lit. pro děti	5.053	4.984
krásná lit. pro děti	13.939	13.537
ostatní dokumenty	155	943
Výpůjčky periodik	16.902	15.847
Vzděl. a vých. kolekt. akce	144	154
Semináře, odbor. porady, konzultace	372	421
Výměn. soubory knih pro region/sv.	232/17.647	220/16.128
Počet uživatelů internetu	3.031	2.151

- z toho do 15 let	634	514
Psaní v text. editoru (počet uživ.)	9	14

Uvedené číselné ukazatele zahrnují činnost celé městské knihovny, tzn., že jsou započítány statistické údaje centrální knihovny v Horní ulici a poboček Plešivec a Mír.

Výsledky – hlavně údaje o registrovaných čtenářích, výpůjčkách a návštěvnosti – byly částečně negativně ovlivněny zrušením pobočky Vyšehrad (k 31. 8. 2007). Knihovna přišla o celou řadu uživatelů – seniorů, kteří hlavně ze zdravotních důvodů nemohou využívat služeb v Horní ulici, příp. na sídlištních pobočkách.

Návštěvnost ostatních provozů je dobrá; je to i díky připravovaným programům, jichž se zúčastňuje – bohužel – až na výjimky stále stejná skupina návštěvníků.

Klesající trend je sledován v případě využití Internetu; počet dětských uživatelů klesá (děti mají více možností využívat Internetu ve škole), ale i mezi dospělými uživateli je o Internet menší zájem. Obecně platí, že domácnosti v dnešní době jsou už Internetem vybaveny více než v letech minulých.

2. Péče o knihovní fond

2.1 Doplnování KF

Přírůstek KF za rok.2008 celkem.....	5.108 knih. jednotek
z toho doplňovací odd.	2.162 knih. jednotek
Úbytek KF v roce 2008	3.250 knih. jednotek

Knihovní fond obsahoval k 31. 12. 2008 celkem 114.306 knihovních jednotek.

Na nákup knihovního fondu (knihy, časopisy, zvukové knihy) byla využita částka ve výši 792.574,- Kč, z toho bylo cca 325.575,- Kč na nákup knihovního fondu doplňovacího oddělení (hrazeno z dotace na výkon regionálních funkcí).

Ke změnám ve způsobu nákupu nedošlo. Nákup KF je prováděn nadále převážně prostřednictvím Internetu s výhodnými rabaty. Jen malá část nových knih je nakupována v obchodech (jedná se o tituly, které se v obchodní internetové síti zatím neobjevily), 767 svazků knihovna získala darem a to jednak od čtenářů, dále od různých institucí bezplatně (29 svazků bylo získáno z programu MKČR Česká knihovna, další publikace věnovali knihovně sami autoři, své publikace zasílá již tradičně Multikulturní centrum Praha, Min. zahraničí ČR aj.).

2.2 Zpracování KF

Ve zpracování knihovního fondu, které probíhá prostřednictvím integrovaného knihovnického programu Clavius, nenastaly žádné změny a oddělení zpracování knihovního fondu krumlovské knihovny pokračuje ve spolupráci s NK ČR na tvorbě národních autorit a podílí se na tvorbě republikového souborného katalogu CASLIN.

Od roku 2007 toto oddělení získává, zpracovává a předává do studovny nový typ dokumentu – tzv. zvukové knihy na CD nosičích. (Půjčování je zatím omezeno pouze na handicapované uživatele).

Pracovnice studovny průběžně buduje databáze tzv. analytických záznamů – je zpracováván hlavně regionální tisk a ukládány jsou záznamy týkající se českokrumlovského regionu. Narůstající databáze těchto záznamů a uložené kopie článků jsou výborným zdrojem informací o Českém Krumlově a Českokrumlovsku, a to hlavně z hlediska událostí a významnějších osobností.

Tyto záznamy jsou od roku 2008 díky novému programu (další modul systému Clavius – pořízen za finanční podpory z MK ČR – programy VISK 3 - 2008) dostupné uživatelům nejen ve studovně, ale už i prostřednictvím Internetu nejširší veřejnosti na stránkách knihovny www.knih-ck.cz (on line katalog knihovny).

2.3. Aktualizace KF

Aktualizace knihovního fondu je prováděna průběžně.

Úbytek KF k 31.12. 2008 činil celkem 3.250 knihovních jednotek.

Vyřazené knihy byly odepsány, změny byly provedeny jak v úbytkových, tak i přírůstkových seznamech.

S vyřazenými knihami bylo naloženo podle platných předpisů (přednostně nabídnuty dalším knihovnám; část odepsaných knih – zachovalejší duplikáty – byly darovány Domovu pro seniory v Kaplici, část knih je uložena ve skladu knihovny a plánujeme, že v roce 2009 budou nabídnuty k levnému prodeji veřejnosti a poté bude zbytek odvezen do sběru).

3. Služby čtenářům

Během roku nedošlo k žádnému neplánovanému omezení činnosti knihovny.

Jako v předchozích letech byl provoz omezen pouze v době letních prázdnin.

Provozní doba jednotlivých oddělení pro veřejnost také nebyla změněna.

Prostřednictvím MVS bylo poskytnuto našim čtenářům celkem 104 knih z jiných knihoven v republice. Z fondu českokrumlovské knihovny bylo poskytnuto jiným knihovnám v republice 591 svazků.

K 31.12.2008 je registrovaným čtenářům v Městské knihovně v Horní a na pobočkách Mír a Plešivec k dispozici celkem 12 počítačů, z toho 10 připojených k Internetu, 2 slouží výhradně jen jako on line katalogy v oddělení dospělých čtenářů.

Přístupu k Internetu využilo celkem 2.151 čtenářů. Psaní v textovém editoru uživatelé knihovny využili pouze 14 x.

Pro čtenáře knihovny bylo pořízeno v rámci kopírovací služby celkem 1.010 kopií z materiálů knihovny, 1.029 placených tisků z veřejností používaných tiskáren u počítačů.

V MěK (včetně poboček) bylo k dispozici (pro prezenční i absenční využití) celkem 148 titulů novin, časopisů a dále průběžně doplňovaný fond regionálních publikací a příručkové literatury (slovníky, encyklopedie, obrazové publikace aj.). Během roku 2008 uspořádala knihovna celkem 154 akcí; z toho jich 50 mělo vzdělávací charakter (lekce informační výchovy pro školy, besedy o literatuře; školení knihovníků regionu), v ostatních případech šlo o cestopisné besedy, autorská čtení, přednášky na zajímavá témata). Knihovnice poskytly navíc (na požádání) 38 individuálních vzdělávacích konzultací uživatelům (používání on line katalogu, práce s počítačem, příp. s Internetem).

Již potřetí se uskutečnil dlouhodobější projekt Cesta do knihovny, který si klade za cíl získávat nové čtenáře mezi dětmi, které se naučily číst. Vyvrcholením práce s prvňáčky je potom slavnostní tzv. pasování na čtenáře v závěru školního roku. Tato akce je mezi dětmi i pedagogy velmi kladně hodnocena; část dětí skutečně knihovnu poté pravidelně navštěvuje a využívá.

Významnou akcí pro děti byl již 5. ročník literární a výtvarné soutěže; tentokrát děti měly psát či malovat na téma „Od jara do zimy aneb Jak u nás slavíme svátky“. Soutěže se zúčastnila 1 mateřská škola, 9 základních škol z regionu, gymnázium Český Krumlov a 6 jednotlivců. Odevzdáno bylo 252 prací, z toho 217 výtvarných a 35 literárních. V porotě literární části soutěže rozhodovali: významný český básník a spisovatel pan Jiří Žáček, krumlovská autorka několika básnických i prozaických děl paní Vlasta Dušková a paní Miluše Vítečková, autorka několika publikací pro děti, žijící v nedaleké Křemži. Obrázky posuzovali ak. malíři pánové Jindřich Čapek a Karel Hrubeš. Porotkyní výtvarných prací byla, stejně jako v minulých letech, i paní Lenka Kohoutková. Slavnostního vyhlášení v Prokyšově sále 3. 12. 2008 se zúčastnil – kromě cca 130 účastníků (dětí s rodiči či prarodiči) – i pan starosta L. Jedlička s paní místostarostkou J. Zikmundovou. Vybrané práce byly odměněny knížkami a drobnými dárky Poštovní spořitelny.

Všechny práce dětí byly zároveň instalovány jako výstava v prostorách dětského oddělení a v chodbě knihovny (soutěž byla dotována 9.000,-- Kč z programu Min. kultury Knihovna 21. století).

Pro děti bylo připraveno za rok 2008 celkem 104 programů; kromě toho ještě spousta oblíbených soutěží a kvízů.

Pro dospělé návštěvníky se konala celá řada zajímavých besed na různá témata (velký ohlas měly např. cestopisná beseda se slečnou Monikou Duškovou o Filipínách, přednášky MUDr. A. Jegorova, besedy se senátorem T. Jirsou, s autory Jihočeské obce spisovatelů, s kronikářkou města a pracovníci archivů aj.).

Velmi kladně byla přijata nová služba knihovny pro nevidomé a slabozraké spoluobčany – půjčování tzv. zvukových knih na CD nosičích ve studovně. Postupem času se vytvořila skupina uživatelů (zatím je jich 14), kteří tuto službu využívají. Fond zvukových knih byl rozšířen; ke 31. 12. 2008 obsahoval už 216 zajímavých titulů různých žánrů (fejetony, povídky, detektivky, klasické romány, pohádky apod.) Na budování fondu zvukových knih získala v roce 2008 knihovna příspěvek z ministerského programu Knihovna 21. století ve výši 7.000,-- Kč.

V září a říjnu 2008 byla pro čtenáře knihovny, ale i ostatní občany města, vyhlášena anketa, jejíž cílem bylo vytvořit seznam žijících osobností – krumlovských občanů, kteří pracovali nebo pracují v našem městě a nějak významněji se podílejí na životě ve městě, jeho rozvoji, příp. propagaci. Knihovna by chtěla vzniklého seznamu – jako jednoho ze zdrojů - využít při vytvoření publikace k 700. výročí města v roce 2009.

Významnou velkou změnou pro uživatele knihovny je zavedení SMS komunikace. Od 2. pololetí roku 2008 knihovna – díky programu Clavius – modulu EMVS (zakoupen ze státní dotace) komunikuje s uživateli i prostřednictvím e-mailové pošty, příp. formou SMS. Tento program ekonomicky zvýhodňuje a usnadňuje posílání předupomínek, upomínek a oznámení o rezervacích čtenářům. Je to systém napojený na databázi čtenářů, automaticky sleduje lhůty a rozesílá zprávy. Čtenáři jsou spokojeni, komunikace je mnohem rychlejší a zdá se i účinnější než dříve formou využívané klasické pošty.

4. Metodická činnost

Jako každoročně byly nejdříve zpracovány statistické výkazy knihoven regionu za rok 2007 (44 výkazů). V rámci konkrétní metodické pomoci obecním i městským knihovnám regionu se uskutečnilo celkem 383 metodických návštěv a odborných konzultací (pomoc při aktualizacích knihovnických fondů, práce s integrovaným knihovnickým systémem LANius, Clavius a Clavius REKS, využívání Internetu, zpracování projektů Min. kultury ČR – VISK 3, proškolení nových dobrovolných knihovníků aj.). Pokračoval rozvoz výměnných souborů knih (v 220 souborech bylo rozvezeno celkem 16.128 svazků), konalo se 8 porad pro knihovníky z profesionálních a také obecních knihoven regionu a celkem 30 školení pro dobrovolné knihovníky metodického obvodu.

V 2. pololetí roku 2008 byly - díky příspěvku (105.000,-) z ministerského programu VISK 3 - zahájeny práce na 2. etapě budování regionálního knihovnického systému (REKS). Bylo připojeno dalších 9 obecních knihoven. Postupně vzniká souborný on line katalog knihoven českokrumlovského regionu, který by se měl stát významnou pomůckou všem knihovníkům.

Činnost oddělení regionálních služeb je financována z prostředků Jihočeského kraje, výkaz o hospodaření s dotací a výkony vykazuje naše knihovna 2 x ročně Krajské vědecké knihovně v Č. Budějovicích.

5. Další činnost

Městská knihovna se během roku podílela na různých akcích ve městě (např. uspořádala Den otevřených dveří při akci Kouzelný Krumlov, v době Svatováclavských slavností byla otevřena galerie s výstavou, volný prostor byl poskytnut jako zázemí pro maminky s malými dětmi. Nově knihovna využívá prostory Městské galerie – zatím se zde konaly 3 výstavy (září – říjen „Jaroslav Žák“, listopad – fotografická výstava A. Bauerové, prosinec – leden

2009 – ve spolupráci se sdružením OVEČKA, o. p. s. v Č. Budějovicích – výstava obrazů výtvarníka s downovým syndromem Jiřího Šedého)

Ředitelka knihovny je členkou Kulturní komise města; pravidelně se zúčastňuje jednání této komise, příp. spolupracuje při hodnocení projektů.

Nadále pokračuje a rozvíjí se již dlouhodobá spolupráce s českokrumlovskými školami, různými institucemi a organizacemi.

O své činnosti informuje MěK občany průběžně prostřednictvím regionálního, příp. odborného knihovnického tisku nebo na internetové adrese www.knih-ck.cz.

6. Porady, školení a semináře

Během roku se pracovníci českokrumlovské knihovny zúčastnili mnoha školení a seminářů – viz přehled:

- **V JVK Č. Budějovice** – školení k věcnému zpracování dokumentů, Knihovna – informační centrum obce (školení pro nové pracovníky knihoven), školení Tvorba webových stránek, Ochrana a zálohování dat, Benchmarking knihoven, seminář Projektové řízení, Digitální fotografie)
- **V Národní knihovně ČR v Praze** – školení supervisorů – program Autority, setkání uživatelů systému Clavius, Benchmarking knihoven, Konference – Profese knihovnick (v ČR, ale i v zahraničí) při příležitosti 40. výročí založení Svazu knihovníků a informačních pracovníků
- Literární Šumava (tentokrát v našem regionu 22. – 24. 5. 2008)
- Českokrumlovskou knihovnu navštívil spolek německých knihovníků (30. 5.) – poskytnut výklad s exkurzí
- Ředitelka se zúčastnila všech jednání a porad týkajících se výkonu regionálních funkcí pověřenou knihovnou (JVK v Č. Budějovicích, NKČR)
- Ředitelka je členkou rady Sdružení SKAT; zúčastnila se jednání rady a výroční schůze SKAT (Tábor, Praha)
- Účast na semináři Zvukové knihy (Havlíčkův Brod)
- Jičín – město pohádky (pro dětská odd. knihoven)
- Podzimní knižní veletrh – Havlíčkův Brod
- Podzimní knihovnické setkání – Strakonice
- Karel Klostermann - seminář v Městské knihovně Prachatice
- Karel Klostermann – vernisáž výstavy v Centru A. Stiftera v H. Plané
- Holandské knihovny (účast řed. a metod. na zájezdu pražské organizace SKIP)
- Clavius REKS – školení pro metodiky knihoven (Havlíčkův Brod)
- Porada profesionálních knihovníků okresu ve Křemži při příležitosti otevření nové knihovny
- Školení První pomoc pro pracovníky městské knihovny
- Oddělení zpracování fondu krumlovské knihovny poskytuje průběžně (po předchozí domluvě) také individuální konzultace knihovníkům regionu

v práci s knihovnickým systémem Clavius (vzhledem k propojení knihoven je potřeba „hlídat“ správnost ukládaných dat)

7. Změny ve vybavení MěK

Zakoupeno:

- Vybavení pracoviště regionálních služeb (z dotace na RF)
- Thermotiskárna, 2 monitory, nový počítač, server, UPS; skříň na CD, nový výpůjční pult (studovna)
- Thermotiskárna, skříňky (šatna) pro uživatele, reproduktory k dataprojektoru (odd. pro dospělé čtenáře)
- Notebook + docking station (ředitelka)
- Chladničky pro pobočky Plešivec a Mír
- 30 ks stohovacích židlí, 4 stoly, nástěnný kovový věšák, 2 stojanové kovové věšáky, náhradní díly závěsného systému (městská galerie)
- Programy a licence

7. Různé

7.1 Dotace

- Zřizovatel – Město Český Krumlov – poskytl na provoz knihovny v roce 2008 celkem **4.411.000,- Kč**
-
- Prostředky získané od Jč kraje v roce 2008 na výkon regionální činnosti **1.202 tis. Kč**
- Státní příspěvek Min. kultury ČR na výtvarnou a literární soutěž ve výši **9 tis. Kč** (Knihovna 21. století – 2008)
- Státní příspěvek Min. Kultury ČR na budování fondu zvukových knih ve výši **7.000 Kč** (Knihovna 21. století – 2008)
- Státní příspěvek Min. kultury ČR na budování REKS ve výši celkem **105 tis. Kč** (program VISK 3 – 2008)
- Státní příspěvek Min. kultury ČR na pořízení programů Clavius (EMVS a WWW katalog pro informace) ve výši **64.000,- Kč**
- Finanční sponzorské dary: **5 tis. Kč** (MUDr. M. Divišová)

7.2 Odborná knihovnická činnost

- Městská knihovna v Č. Krumlově umožnila výkon knihovnické praxe dvěma studentkám z Č. Krumlova (Střední škola obchodu, služeb a řemesel – studijní obor Knihovnické informační systémy a služby; 4. ročník)

7.3 Rozšíření prostor knihovny

- 5. 9. 2008 byly knihovně do správy přiděleny prostory Městské galerie

7.4 Neplánované provozní záležitosti

- Výpadky připojení k Internetu na pobočce Plešivec (mikrovlnný spoj přestal být spolehlivý (vyřešeno v rámci ministerského projektu Internetizace knihoven)
- V závěru roku (listopad) došlo k závažné poruše v počítačové síti (vyhořel server); bylo nutno velmi rychle obnovit provozní záležitosti; vzhledem k novému řešení knihovna přistoupila i na změnu tvorby www stránek (dosud byla využívána zastaralá technologie). Na nových stránkách se v současnosti ještě pracuje, nová verze bude vystavena na webu v nejbližší době.
- Činnost knihovny byla nepříjemně ovlivněna také zásahem vandala (19. 11.) na nádvoří Prelatury (rozbita téměř všechna přízemní okna, poškozen i nový nábytek (pod okny v galerii)
- Vliv na návštěvnost knihovny měla také rekonstrukce Horní ulice (velký hluk při výkopových pracích, komplikovaná dostupnost; hlavně starší uživatelé omezovali své návštěvy knihovny)

Zapsala: K. Votřelová
Český Krumlov 16. 1. 2009